

Numer projektu „2017-3-PL01-KA205-047014”

Akademia Młodego Trenera

Zakładanie organizacji pozarządowej

Projekt współfinansowany w
ramach programu Unii Europejskiej
„Erasmus+”

SPIS TREŚCI

Spis treści	1
Cel, wizja i wartości organizacji pozarządowej	3
Wolontariat	12
Finansowanie organizacji pozarządowej	25
Promocja i sponsoring w organizacji pozarządowej	31
Zakładanie organizacji pozarządowej w Polsce	35
Przydatne strony	40

CEL, WIZJA i WARTOŚCI organizacji pozarządowych

Wartości NGO

Wartości kierują perspektywą organizacji i jej działań. Zapisanie zbioru powszechnie uznawanych wartości może pomóc organizacji określić jej kulturę i przekonania. Kiedy członkowie organizacji podpisują się pod wspólnym zbiorem wartości, organizacja wydaje się zjednoczona, gdy zajmuje się różnymi sprawami. Ważne i trwałe przekonania lub ideały podzielane przez członków na temat tego, co jest dobre lub złe i pożądane lub niepożądane. Wartości mają również duży wpływ na zachowanie i postawę członków i służą jako ogólne wytyczne we wszystkich sytuacjach.

Przywódcy uwielbiają mówić o wartościach. Umieszczają je na stronach internetowych, obramowują, umieszczają w widocznym miejscu w salach posiedzeń zarządu i dumnie popierają je w wywiadach z mediami. Pojęcie wartości stało się tak wszechobecne, że trudno jest znaleźć jakąkolwiek organizację pozarządową, która nie docenia ich znaczenia. Jednak zbyt często wartości są niczym więcej niż tylko dekoracją. Kluczowi interesariusze, w tym pracownicy, klienci, członkowie i partnerzy są albo zupełnie nieświadomi, czym są deklarowane wartości, albo nie wierzą, że są prawdziwe.

WARTOŚCI ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

- * Wartości kierują perspektywą organizacji;
- * Wartości mają również duży wpływ na zachowanie i postawę organizacji pozarządowych;
- * Podstawowe wartości pokazują zasadnicze, niezmiennie cele Twojej organizacji.

NIKTÓRE PRZYKŁADY WARTOŚCI PODSTAWOWYCH:

- * Niezawodność * Lojalność *
- * Zaangażowanie * Otwartość umysłu * Spójność * Uczciwość *
- * Pasja * Innowacja *
- * Kreatywność * Współczucie *
- * Szacunek * Odwaga *
- * Motywacja * Optymizm *

w niektórych przypadkach mówienie o wartościach jest jedynie żartem. Trudno sobie wyobrazić, że nawet najbardziej zdeterminowany zespół wykonawczy sformułowałby wartości, w które nie wierzył. Problem polega raczej na tym, że wartości są zazwyczaj łatwe do zapisania, ale trudno jest im sprostać. Więc to, co zaczyna się od szczerego wysiłku, kończy się wzniosłą listą kontrolną cnót, które nie odzwierciedlają rzeczywistości. Oto jak tworzyć wartości, które są realistyczne.

Przykłady podstawowych wartości organizacji nienastawionych na zysk

Podstawowe wartości pokazują istotne, niezmiennie wartości Twojej organizacji. Podstawowe wartości powinny nie tylko reprezentować to, za czym opowiada się organizacja, ale także kierować każdym pokoleniem przywódców w zakresie sposobu i miejsca kierowania organizacją.

- **Uczciwość**

Jeśli Twoja organizacja nienastawiona na zysk akceptuje finansowanie rządowe i darowizny publiczne, ważne jest, aby firma pozostała bez zarzutu. Organizacja musi nie tylko realizować honorowe inicjatywy, ale także prowadzić działalność w sposób uczciwy, przejrzysty i etyczny. w celu dalszego zdefiniowania, co oznacza uczciwość w kontekście organizacji, należy rozważyć sporządzenie kodeksu etyki dla wszystkich dyrektorów i urzędników, którzy ten dokument zatwierdzą.

- **Upodmiotowienie**

Wiele organizacji nienastawionych na zysk stara się zrobić więcej niż tylko zapewnić szybkie rozwiązanie indywidualnej sytuacji; starają się one rozwiązać większe problemy systemowe i wzmocnić pozycję swoich klientów/odbiorców, aby prowadzić lepsze życie. Jeśli wybierzesz upodmiotowienie jako podstawową wartość, dostosuj ją do rodzaju usług świadczonych przez Twoją organizację. na przykład, jeśli Twoja organizacja zapewnia pomoc finansową, zdefiniuj sposoby, dzięki którym Twoi klienci/odbiorcy będą mogli przejąć kontrolę nad swoimi finansami.

- **Wysoki poziom**

Pokaż światu, że nie tylko dążysz do osiągnięcia czegoś ważnego, ale że robisz to dobrze. Podstawowa wartość doskonałości może oznaczać, że rozwijasz i szkolisz swoich pracowników. Może to oznaczać, że ustalasz konkretne wzorce dla swojej organizacji i że rutynowo odnosisz sukces. Niezależnie od tego, jak definiujesz doskonałość, pokażesz, że posiadasz umiejętności i zaangażowanie w realizację swojej misji.

- **Spółeczność**

Żadna organizacja non-profit nie istnieje w próżni. Te, które odnoszą największe sukcesy, współpracują z innymi agencjami i partnerami w swojej społeczności. Organizacja może osiągnąć więcej, jeśli próbuje uzupełnić istniejące zasoby dostępne w społeczności, a nie powielać je. Może utrwalić tę praktykę poprzez uczynienie jej podstawową wartością. Możesz wymienić konkretne rodzaje organizacji, z którymi współpracujesz lub ogólnie porozmawiać o tym, jak organizacja nienastawiona na zysk pasuje do większej społeczności.

- **Dobre zarządzanie**

Nikt nie chce finansować organizacji non-profit, która jest nieodpowiedzialna za swoje pieniądze. Wykorzystaj swoje podstawowe wartości jako okazję do zademonstrowania, że jesteś dobrym zarządcą przekazanych Ci zasobów. Pokaż, w jaki sposób osiągnąłeś dobry zwrot z zasobów dostępnych dla firmy. Jest to dobra okazja do ustalenia standardów procedur finansowych i kontroli wewnętrznej.

Przykłady podstawowych wartości

Jak widzisz, istnieje niezliczona ilość podstawowych wartości, więc będziesz musiał wybrać te, które są odpowiednie dla Ciebie lub Twojej organizacji. Naturalną rzeczą jest chęć wybrania długiej listy podstawowych wartości, aby być jak najlepszym, ale ograniczenie wyboru do dwóch lub trzech pomaga skupić się na misji w życiu organizacji.

Oto kilka przykładów podstawowych wartości, z których możesz wybrać:

- Rzetelność
- Lojalność
- Otwartość
- Niezawodność
- Zaangażowanie
- Konsekwencja

- Uczciwość
- Innowacja
- Kreatywność
- Współczucie
- Motywacja
- Pozytywność
- optymizm
- Pasja
- Poszanowanie
- Odwaga
- Edukacja
- Wytrwałość
- Patriotyzm
- Obsługa innych osób
- Ochrona środowiska

Organizacja pozarządowa nie powinna naruszać podstawowych praw człowieka, którymi obdarzona jest każda osoba, uznanych np. w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka. Organizacja pozarządowa powinna uznać, że wszyscy ludzie rodzą się wolni i równi pod względem godności i praw (art. 1), i powinna być wrażliwa na wartości moralne, religię, zwyczaje, tradycje i kultury wspólnot, którym służą. Uznając, że rodzina jest podstawową naturalną jednostką społeczną promującą prawa człowieka i godność ludzką (art. 16), organizacja pozarządowa powinna szanować integralność rodzin. Organizacja pozarządowa powinna szanować prawo każdego człowieka do wolności myśli, sumienia i religii (art. 18).¹

Cele NGO

Organizacje pozarządowe istnieją dla różnych celów, zazwyczaj po to, by wspierać cele polityczne lub społeczne ich członków. Przykładem może być poprawa stanu środowiska

CELE ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

* Organizacje pozarządowe świadczą usługi na rzecz społeczeństwa poprzez prace społeczne na rzecz rozwoju społeczności, pomocy;

* Organizacje pozarządowe istnieją na poziomie lokalnym, krajowym i międzynarodowym, aby rozwiązywać problemy lokalne i polityczne;

* Organizacje pozarządowe odgrywają ważną rolę w rozwoju gospodarczym krajów rozwijających się.

MOŻLIWE CELE:

- * Wprowadzanie pozytywnych zmian w społeczeństwie *
- * Rozwój i działanie infrastruktury *
- * Wspieranie innowacji i projektów pilotażowych *
- * Ułatwianie dostępu do szkoleń i komunikacji *
- * Badania, monitorowanie i ocena *

naturalnego, zachęcanie do przestrzegania praw człowieka, poprawa dobrobytu osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji lub reprezentowanie agendy korporacyjnej. Organizacje pozarządowe odgrywają również ważną rolę w rozwoju gospodarczym krajów rozwijających się. Świadczą one usługi na rzecz społeczeństwa poprzez prace społeczne na rzecz rozwoju społeczności, pomoc w przypadku klęsk żywiołowych, zrównoważonego rozwój i ruchów społecznych. Organizacje pozarządowe mogą być organizowane na poziomie lokalnym, krajowym i międzynarodowym, aby służyć konkretnym kwestiom lokalnym i politycznym oraz polegać na różnych źródłach finansowania projektów i wynagrodzeń.

- **Rozwój i eksploatacja infrastruktury:**

Organizacje i spółdzielnie wspólnotowe mogą nabywać i dzielić grunty, budować budynki mieszkalne, zapewniać infrastrukturę oraz obsługiwać i utrzymywać infrastrukturę, taką jak studnie lub toalety publiczne i usługi zbierania odpadów stałych. Mogą one również rozwijać centra zaopatrzenia w materiały budowlane i inne przedsiębiorstwa gospodarcze działające w społecznościach lokalnych. w wielu przypadkach będą one potrzebowały pomocy technicznej lub doradztwa ze strony agencji rządowych lub organizacji pozarządowych wyższego szczebla.

- **Wspieranie projektów innowacyjnych, testowych i pilotażowych:**

Organizacja pozarządowa ma tę zaletę, że wybiera konkretne miejsca dla projektów innowacyjnych i z góry określa czas, przez jaki będzie wspierać projekt - przewyższając niektóre niedociągnięcia, z jakimi borykają się rządy w tym zakresie. Organizacje pozarządowe mogą być również pilotami większych projektów rządowych ze względu na ich zdolność do działania szybciej niż biurokracja rządowa.

- **Ułatwienie komunikacji:**

Organizacje pozarządowe stosują interpersonalne metody komunikacji i sprawdzają właściwe punkty dostępu, dzięki którym zyskują zaufanie społeczności. Mają oni również dobre pojęcie o wykonalności projektów, które podejmują. Znaczenie tej roli dla rządu polega na tym, że organizacje pozarządowe mogą przekazywać szczeblom decyzyjnym rządu informacje o życiu, możliwościach, postawach i kulturowej charakterystyce ludzi na szczeblu lokalnym. Organizacje pozarządowe mogą ułatwić komunikację w górę, od ludzi do rządu i w dół, od rządu do ludzi. Komunikacja w górę oznacza informowanie rządu o tym, co myślą, robią i czują lokalni mieszkańcy, natomiast komunikacja w dół oznacza informowanie lokalnych mieszkańców o tym, co rząd planuje i robi. Organizacje pozarządowe znajdują się również w wyjątkowej sytuacji, aby dzielić się informacjami

poziomo, tworząc sieci kontaktów między innymi organizacjami wykonującymi podobną pracę.

- **Pomoc techniczna i szkolenia:**

Instytucje szkoleniowe i organizacje pozarządowe mogą rozwijać pomoc techniczną i możliwości szkoleniowe oraz wykorzystywać je do pomocy zarówno innym NGO, jak i rządowi.

- **Badania, monitorowanie i ocena:**

Działania innowacyjne muszą być starannie udokumentowane i udostępniane - skuteczny monitoring partycypacyjny umożliwiłby dzielenie się wynikami zarówno z ludźmi, jak i z personelem projektu, czy rządem.

- **Rzecznictwo dla ubogich:**

W niektórych przypadkach organizacje pozarządowe stają się rzecznikami osób ubogich i próbują wpływać na politykę i programy rządowe w ich imieniu. Można tego dokonać za pomocą różnych środków, począwszy od projektów demonstracyjnych i pilotażowych, poprzez udział w forach publicznych i formułowanie polityki i planów rządowych, aż po nagłaśnianie wyników badań i studiów przypadku osób ubogich. w ten sposób organizacje pozarządowe odgrywają rolę od rzeczników ubogich do realizatorów programów rządowych; od agitatorów i krytyków do partnerów i doradców; od sponsorów projektów pilotażowych do mediatorów.

Działania organizacji pozarządowych obejmują pracę (ale nie ograniczają się do tego) na rzecz ochrony środowiska, spraw społecznych, rzecznictwa i praw człowieka. Mogą one działać na rzecz promowania zmian społecznych lub politycznych na szeroką skalę lub bardzo lokalnie. Organizacje pozarządowe odgrywają kluczową rolę w rozwoju społeczeństwa i promowaniu uczestnictwa obywateli.

Wizja NGO

Wizja to wpływ, jaki zamierzamy wywrzeć. Przedstawia to, co organizacja chciałaby ostatecznie osiągnąć i nadaje cel istnieniu organizacji. Dobra wizja powinna być krótka, prosta i specyficzna dla naszych organizacji pozarządowych, nie powinna pozostawiać nic do interpretacji i powinna być ambitna. Misja i wizja są zwięzłymi, inspirującymi stwierdzeniami, które jasno komunikują kierunek i wartości organizacji. Te stwierdzenia

mogą mocno wyjaśnić Twoje intencje i mogą zmotywować Twój zespół lub organizację do realizacji inspirującej wizji przyszłości. Wizja odgrywa ważną rolę w organizacji. Stwierdzenie to stanowi centralny punkt, który pomaga dostosować wszystko do organizacji, zapewniając tym samym, że wszyscy pracują na rzecz jednego celu. Jasna wizja, wsparta odwagą do jej realizacji, znacznie zwiększa szanse na sukces. Kiedy życie organizacji pozarządowych jest skupione i wypełnione celem, to o wiele bardziej prawdopodobne jest, że doświadczymy realizacji naszych planów.

WIZJA ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

* Wizja to wpływ, który zamierzamy wywierać. Oświadczenie wizji odgrywa ważną rolę w organizacji i stanowi punkt centralny, który pomaga dostosować wszystko do organizacji;

* Jasna wizja, wsparta odwagą, by ją zrealizować, znacznie zwiększa szanse na sukces;

* Gdy życie organizacji pozarządowej jest skoncentrowane na celach, szansa na sukces jest duża.

"WE MAKE A *Living* BY WHAT WE GET *But* WE MAKE A *Life* BY WHAT WE GIVE"

- Winston Churchill

Wizja służy jako kotwica każdej instytucji. Oprócz wyrażania swoich aspiracji i marzeń dla Twojej firmy, zapewnia ona również ramy dla wszelkiego rodzaju planowania strategicznego. Ostatecznie odpowiada na pytanie: „Dokąd chcemy iść?”. Wizje są tworzone po to, aby służyć jako inspiracja i przewodnik dla Ciebie i innych członków Twojej instytucji. Dobra wizja jest tak ważna, ponieważ pomoże wyznaczyć kierunek rozwoju Twojej firmy. Będzie to miało ogromny wpływ na proces podejmowania decyzji i sposób alokacji zasobów.

Istnieje 6 elementów skutecznej deklaracji dotyczącej wizji:

- Zorientowana na przyszłość; prawdopodobnie doprowadzi do rozwoju organizacji - to znaczy, że pasuje do historii i kultury organizacji;
- Odzwierciedla wartości organizacji;
- Wyznacza standardy działania;

- Wyjaśnia cel i kierunek działania organizacji;
- Inspiruje entuzjazm i zaangażowaniem.

Dlaczego wizja jest tak ważna?

Stwierdzenie wizja opisuje podstawowy, unikalny cel organizacji. Przekazuje wartość, jaką dostarcza organizacja nonprofit, oraz jakim grupom służy i w jaki sposób. Dlatego też najlepsze misyjne deklaracje o charakterze niezarobkowym są zwięzłą pigułką:

- 1) dlaczego istnieje twoja organizacja non-profit
- 2) komu służy
- 3) jak to robi?

1. Wyjaśniają cel i określają kierunek. Dobra wizja służy jak swego rodzaju gwiazda północna dla waszych organizacji pozarządowych. Jest to podstawa Twojej strategii i narzędzie pomocnicze dla wielu działań: od zatrudnienia po marketing. z definicji nie można nadać wszystkim priorytetu, a misja organizacji nonprofit pomaga wyjaśnić, na czym należy się skupić.
2. Motywują pracowników, otoczenie, zarząd i wolontariuszy. Wizje nie tylko dyktują i wpływają na to, jak organizacje powinny postępować, ale także silnie wpływają na to, jak pracownicy i wolontariusze myślą o swoich rolach. Wizja wpływa i kształtuje kulturę organizacyjną, a kultura organizacyjna jest kluczowym aspektem zadowolenia pracowników. Ludzie chcą wierzyć w pracę, którą wykonują.
3. Stanowią one wzór do podejmowania decyzji. Wizja jest dla organizacji tym, czym dla odkrywcy jest kompas. Jeśli zostanie dobrze zaprojektowany, zapewni on organizacjom pozarządowym ramy do podejmowania decyzji w całej organizacji. Twoja misja nonprofit może pomóc Ci ocenić opcje i zdecydować, co jest najlepsze dla Twojej organizacji nonprofit zgodnie z preferowaną przyszłością.
4. Skupiają one uwagę i energię. Wizja może pomóc zespołowi w pracy nad różnymi problemami i ocenieniu wielu możliwości. Jest to szczególnie pomocne, gdy Twój zespół jest rozwijany w zbyt wielu kierunkach. Dobrze wykonana wizja pozwala, aby Twoja organizacja była spójna pod względem czasowym i geograficznym. Dobrze przygotowane oświadczenie powinno być również zwięzłe i rzeczowe. Jest to często jedno z najtrudniejszych zadań, ale staraj się zachować swoje zdanie na 5-15 słów, maksymalnie 20 słów.

5. Wysyłają potężne przesłanie do opinii publicznej. w jednym lub dwóch zdaniach, Twoja wizja podsumowuje istotę Twojej organizacji. Mówi o tym, za czym się opowiadasz, czemu ludzie powinni chcieć dowiedzieć się więcej o Twojej organizacji i wspierać Twoją pracę.

Wizja organizacji nienastawionej na zysk musi również jasno opisywać strategię organizacji nienastawionej na zysk, tzn. działania, które czynią ją wyjątkową. To właśnie przyciąga środki finansowe i pozwala na podjęcie działań.

Niektóre z najbardziej kreatywnych i inspirujących przykładów stwierdzeń dotyczących wizji:

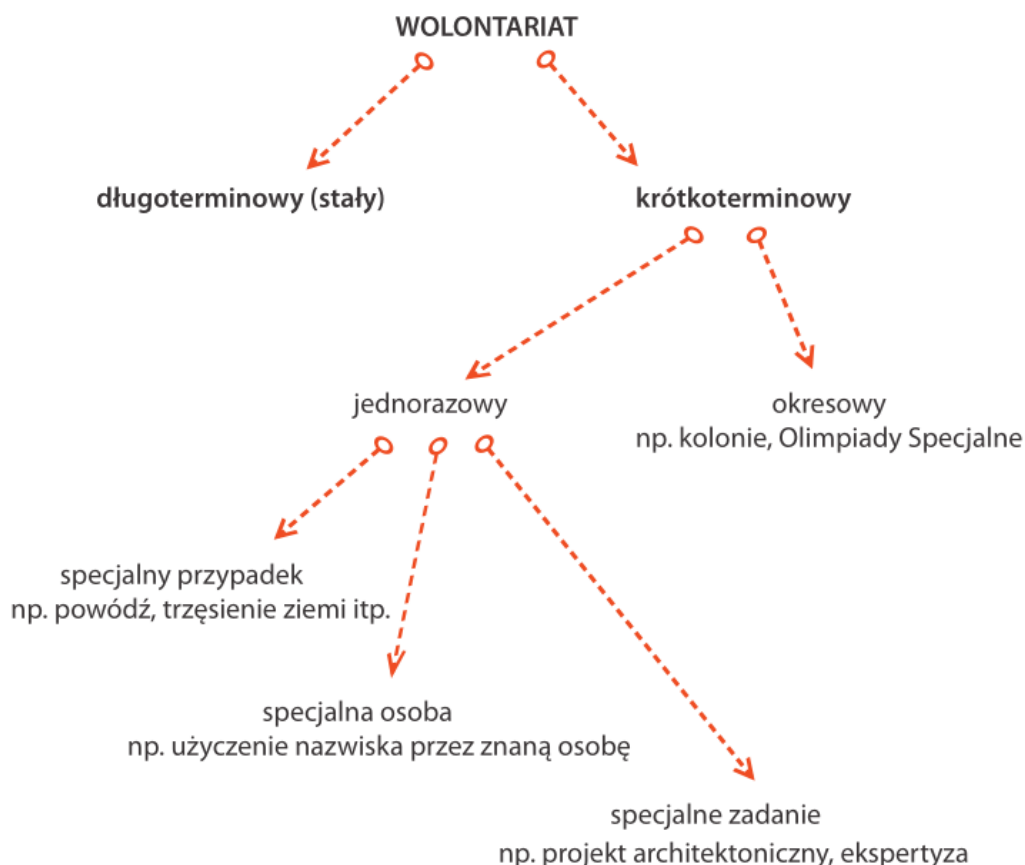
- „Aby stać się najbardziej kochaną, najczęściej lataną i najbardziej dochodową linią lotniczą świata”.
- „Naszą wizją jest stworzenie lepszego codziennego życia dla wielu ludzi”.
- „Przynieś inspirację i innowacje wszystkim sportowcom na świecie.
(*Jeśli masz ciało, jesteś sportowcem.*) ”
- „Świat bez choroby Alzheimera”.
- „Być najszybciej rozwijającą się, najbardziej satysfakcjonującą i najbardziej transformacyjną społecznością przywódczą”.
- „Zbuduj najlepszy produkt, nie powoduj niepotrzebnych szkód, wykorzystuj biznes do inspirowania i wdrażania rozwiązań kryzysu ekologicznego. ”
- „Uczyć innych, aby odnieśli sukces”.
- „Być miejscem, do którego chodzą ludzie, kiedy chcą oglądać jakiś program telewizyjny lub film.”

WOLONTARIAT w organizacji pozarządowej

Definicja i rodzaje wolontariatu

Wolontariat to dobrowolna, bezpłatna, świadoma działalność na rzecz innych, wykraczająca poza związki rodzinne, koleżeńskie i przyjacielskie.

Rysunek 1. Rodzaje wolontariatu, ze względu na czas zaangażowania wolontariuszy.

Źródło: Redakcja: Zespół Centrum Wolontariatu w Warszawie; „Jak zdobyć i zatrzymać wolontariusza.

Szkolenie z zakresu zarządzania pracą wolontariuszy

E-wolontariat to wolontariat wykonywany za pośrednictwem Internetu, często zwany także wirtualnym wolontariatem, cyberwolontariatem, wolontariatem on-line czy digital volunteering. Zawsze odnosi się do pracy, w której system on-line (dostęp do Sieci poprzez komputer lub urządzenie przenośne) gra kluczową rolę w rekrutowaniu wolontariuszy, przydzielaniu zadań i ich wykonywaniu.

RODZAJE WOLONTARIATU

Wolontariat zagraniczny

E-wolontariat

Wolontariat stacjonarny

PRZYKŁADY DZIAŁAŃ E-WOLONTARIUSZA

Tworzenie i moderowanie stron internetowych

Przygotowywanie newslettera)

Przygotowywanie i prowadzenie szkoleń e-learningowych

Budowanie bazy mailingowej lub innej bazy danych

E-konsultacje

Nawiązywanie kontaktu z mediami, tworzenie notatek prasowych

Działania graficzne- opracowywanie logotypów, tworzenie projektu plakatu, ulotki, itd.

Moderowanie social media

Help desk dla organizacji

Aspekty formalno – prawne

Wszystkie organizacje pozarządowe i inne podmioty podlegające przepisom zawartym w ustawie Prawo o Działalności Pożytku Publicznego i o Wolontariacie mogą korzystać z pomocy wolontariuszy. Organizacja może pozyskiwać wolontariuszy do realizacji zadań statutowych, a przede wszystkim w zakresie działalności pożytku publicznego. Wolontariusze nie mogą świadczyć pracy w obszarze działalności gospodarczej prowadzonej przez podmiot.

REGULACJE PRAWNE

Organizacja może pozyskiwać wolontariuszy do realizacji zadań statutowych, a przede wszystkim w zakresie działalności pożytku publicznego. Wolontariusze nie mogą świadczyć pracy w obszarze działalności gospodarczej prowadzonej przez podmiot.

Świadczenia wolontariuszy wykonywane są w oparciu o porozumienie z korzystającymi. Powinno ono zawierać zakres zadań wolontariusza i zobowiązania organizacji oraz zapisy dotyczące możliwości rozwiązania tego porozumienia.

ŹRÓDŁO: [HTTPS://PORADNIK.NGO.PL/JAK-ZAANGAZOWAC-WOLONTARIUSZA-DO-DZIALAN-SWOJEJ-ORGANIZACJI](https://poradnik.ngo.pl/jak-zaangazowac-wolontariusza-do-dzialan-swojej-organizacji)

Świadczenia wolontariuszy wykonywane są w oparciu o porozumienie z korzystającymi. Powinno ono zawierać zakres zadań wolontariusza i zobowiązania organizacji oraz zapisy dotyczące możliwości rozwiązania tego porozumienia. Jeżeli świadczenie wolontariusza wykonywane jest przez okres dłuższy niż 30 dni, porozumienie powinno być sporządzone na piśmie. Niemniej jednak, nawet jeśli, wolontariusz jest związany z organizacją przez krótszy okres, korzystający ma obowiązek, na jego prośbę potwierdzić na piśmie treść porozumienia, a także wydać pisemne zaświadczenie o wykonaniu świadczeń przez wolontariusza, w tym o zakresie wykonywanych świadczeń.

Obowiązki podmiotu korzystającego ze świadczeń wolontariuszy:

Informowanie wolontariusza o ryzyku dla zdrowia i bezpieczeństwa związanym z wykonywanymi świadczeniami oraz o zasadach ochrony przed tymi zagrożeniami;

Zapewnienie wolontariuszowi bezpiecznych i higienicznych warunków wykonywania świadczeń oraz środki ochrony indywidualnej adekwatne do wykonywania świadczeń i zagrożeń z nimi związanych.

Pokrywanie kosztów podróży służbowych i diet na zasadach, jakie obowiązują pozostałych pracowników. Wolontariusz może na piśmie zwolnić organizację z całości lub części tych świadczeń.

Zapewnienie ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków, jeśli wolontariusz wykonuje świadczenie przez okres nie dłuższy niż 30 dni.

Wolontariuszowi przysługuje zaopatrzenie z tytułu wypadku przy pracy. Wolontariusz ma takie same prawa w tym zakresie jak pracownik etatowy.

Informowanie wolontariusza o przysługujących mu prawach i ciężących obowiązkach oraz zapewnienie dostępność tych informacji.

Ponadto korzystający może pokrywać także inne niezbędne koszty ponoszone przez wolontariusza, związane z wykonywaniem przez niego świadczeń oraz koszty szkoleń wolontariuszy podnoszących jakość jego pracy. Może także objąć wolontariusza ubezpieczeniem zdrowotnym, ale nie musi tego robić.

Obowiązki wolontariusza

Wolontariusz powinien posiadać kwalifikacje i spełniać wymagania adekwatne do rodzaju wykonywanych świadczeń.

Wolontariusz ma obowiązek wykonywania świadczeń zgodnie z zawartym porozumieniem.

Wolontariusz musi przestrzegać zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, jakie obowiązują w miejscu wykonywania świadczeń.

CZYM JEST WOŁONTARIAT?

to dobrowolna, bezpłatna, świadoma działalność na rzecz innych, wykraczająca poza związki rodzinne, koleżeńskie i przyjacielskie.

Rysunek 1. Rodzaje wolontariatu, ze względu na czas zaangażowania wolontariuszy.

Źródło: Redakcja: Zespół Centrum Wolontariatu w Warszawie; „Jak zdobyć i zatrzymać wolontariusza. Szkolenie z zakresu zarządzania pracą wolontariuszy

Pozyskiwanie wolontariuszy

Przygotowanie

Pozyskiwanie wolontariuszy przez organizację pozarządową lub inny podmiot do tego uprawniony powinno rozpocząć się od wnikliwej analizy potrzeb organizacji. na podstawie

tej analizy należy określić do jakich zadań potrzebujemy wolontariusza i jaką rolę będzie on pełnił, a następnie sprecyzować profil osoby, którą chcielibyśmy zaangażować. Kolejnym krokiem w przygotowaniu organizacji do współpracy z wolontariuszami jest dokładne określenie zadań, jakie będziemy chcieli im powierzyć. Najlepiej jest spisać te zadania na kartce. Dzięki takiemu przygotowaniu będziemy wiedzieli jakiego zaangażowania czasowego i jakich kompetencji oczekujemy od wolontariusza. Przed zaangażowaniem wolontariusza przygotuj dla niego miejsce i niezbędne narzędzia pracy. Wyznacz osobę z zespołu, która będzie mentorem/koordynatorem wolontariuszy. Oczywiście jeśli specyfika zadań wolontariusza na to pozwala możesz umówić się z nim na pracę zdalną, ale również wtedy zapewnij mu odpowiednie wsparcie.

Jeśli już wiesz, jakich kompetencji będziesz oczekiwał od wolontariusza, zastanów się, czy nie będzie on potrzebował szkoleń związanych z zaplanowanymi dla niego zadaniami. Nawet jeśli będzie to osoba wyposażona już w wystarczające kompetencje, zaplanuj spotkanie wprowadzające, na którym opowiesz o organizacji, jej misji, zadaniach, kulturze organizacyjnej w podmiocie. Przygotuj pozostałych członków zespołu na przyjęcie wolontariusza. Zachęć ich do ciepłego przyjęcia nowej osoby w zespole i uprzedź o roli, jaką będzie pełnić w organizacji.

Rekrutacja

Jeśli organizacja jest już przygotowana na przyjęcie wolontariuszy, wie kogo szuka i co może zaoferować, czas przystąpić do kolejnego etapu, jakim jest skonstruowanie oferty i jej promocja.

Oferta powinna zawierać informacje o tym kto i kogo szuka, do jakich zadań i w jakim wymiarze czasu oraz informacje dotyczące samego procesu rekrutacyjnego- gdzie i jakie dokumenty należy złożyć, aby wziąć w nim udział. Aby zachęcić potencjalnych wolontariuszy do składania swoich aplikacji warto w ofercie wskazać korzyści, jakie można osiągnąć dzięki współpracy z twoją organizacją, np.: zdobycie doświadczenia, praca w międzynarodowych projektach, możliwość udziału w bezpłatnych szkoleniach, itd. Większość osób angażujących się w wolontariat robi to z potrzeby niesienia pomocy innym. Odwołaj się do tej potrzeby konstruując ofertę.

KANAŁY DOTARCIA DO WOŁONTARIUSZY

Zakończenie współpracy jest bardzo ważnym etapem relacji między organizacją, a wolontariuszem.

THANK YOU

Pamiętaj, aby na koniec podziękować wolontariuszowi za zaangażowanie i wkład w realizację zadań organizacji

Dobrze przygotowana kampania informacyjno- promocyjna pociągnie za sobą dużą liczbę kandydatów na wolontariusza w naszej organizacji. Nie daj się jednak zwieść myśleniu „każda para rąk do pracy się przyda”. Wybór odpowiedniej osoby do zadań, jakie zaplanowaliśmy gwarantuje sukces naszych projektów oraz zadowolenie osób, które się w nie angażują. Wybór wolontariusza jest tak samo odpowiedzialnym zadaniem, jak wybór pracownika etatowego. Każdej aplikującej osobie należy poświęcić czas, podejść do niej z wdzięcznością i szacunkiem.

Do spotkania z kandydatem na wolontariusza odpowiednio się przygotuj. Zarezerwuj sobie czas i znajdź odpowiednie pomieszczenie, aby nikt wam nie przeszkadzał w rozmowie. Jeszcze raz przeanalizuj CV kandydata i przygotuj listę pytań, które chcesz zadać. Miej pod ręką informacje na temat organizacji- ulotkę lub folder, który będziesz mógł wręczyć rozmówcy. Przygotuj opracowaną wcześniej propozycję zadań i plan pracy dla wolontariusza. Podczas spotkań z kandydatami należy poznać ich kompetencje oraz motywacje do świadczenia pracy w formie wolontariatu, opowiedz także o organizacji i konkretnych zadaniach, jakie ta osoba miałaby wykonywać. Podczas spotkań rekrutacyjnych obie strony sprawdzają, czy chcą ze sobą współpracować.

Poinformuj kandydata o wynikach rekrutacji tak szybko, jak jest to możliwe. Bez względu na decyzje podziękuj za jego zainteresowanie ofertą i poświęcony czas. Może przy kolejnym projekcie właśnie ta osoba będzie Ci potrzebna.

Alternatywą do spotkań indywidualnych z kandydatami na wolontariuszy są spotkania grupowe. Sprawdzają się one głównie przy wolontariacie akcyjnym, gdy potrzebujemy dużej liczby wolontariuszy i nie wymagamy od nich specjalistycznych kwalifikacji, czy wyjątkowych umiejętności. Podczas takiego spotkania opowiedz o swojej organizacji i o projekcie, do którego poszukujesz wolontariuszy. Powiedz dlaczego realizujesz dane działanie, komu one służy i jaki jest jego cel. Wymień oczekiwania wobec wolontariuszy, opowiedz o ich zadaniach oraz wskaż korzyści, jakie będą czerpać ze współpracy przy tym przedsięwzięciu. Odpowiedz na ewentualne pytania. Na koniec takiego spotkania może rozdać uczestnikom formularze zgłoszeniowe. Osoby zainteresowane współpracą powinny je wypełnić i zwrócić. z osobami, które zadeklarowały chęć współpracy należy przeprowadzić jeszcze jedno spotkanie, na którym bardziej szczegółowo omówimy zadania wolontariuszy, zasady współpracy oraz dopełnimy wszelkich formalności.

Wprowadzenie wolontariusza do zespołu

Pierwsze dni w nowej organizacji wśród nieznanymi osobom mogą być dla każdego trudne. Warto zadbać o to, aby wybrany w procesie rekrutacji wolontariusz szybko poczuł się częścią zespołu. Po spotkaniu rekrutacyjnym wolontariusz powinien mieć już podstawową wiedzę na temat organizacji i realizowanych przez nią projektów. Teraz jest czas, aby te informacje uzupełnić. Opowiedz jaka jest misja organizacji i jak ona powstawała. Pozwoli to na lepszą identyfikację wolontariusza z organizacją.

Pamiętaj o formalnościach związanych z rozpoczęciem wykonywania świadczeń przez wolontariusza. Jeśli jego zaangażowanie ma trwać dłużej niż 30 dni- podpiszcie porozumienie. Jeśli ma to być krótsza współpraca zapewnij wolontariuszowi ubezpieczenie od nieszczęśliwych wypadków. Wypełnijcie także niezbędne zgody na przetwarzanie danych osobowych i procedury obowiązujące w twojej organizacji. Osoba odpowiedzialna za wprowadzenie wolontariusza do zespołu powinna oprowadzić go po siedzibie, wyjaśnić sprawy organizacyjne, np.: czy kubki są wspólne, czy każdy przynosi swój, dyżury porządków itd., pokazać gdzie są materiały biurowe, w końcu wskazać miejsce i narzędzia pracy.

Bardzo ważne jest przedstawienie wolontariuszowi wszystkich członków zespołu wraz z informacją, czym dana osoba się zajmuje i z jakim problemem można się do niej zwrócić.

Współpraca z wolontariuszem

Delegowanie zadań

Zarówno wolontariusz, jak i wszyscy członkowie zespołu powinni zostać poinformowani, kto i w jakim zakresie może delegować zadania wolontariuszowi. Pamiętaj, że wolontariusz nie jest od zamykania, parzenia kawy i kserowania. Wykorzystaj jego potencjał do ważnych zadań, a w pozostałe zadania angażuj go na równi z innymi członkami zespołu. Jest to bardzo ważne dla budowania zaangażowania i podtrzymywania motywacji wolontariusza.

Każde zadanie powinno być jasno określone. Warto wyznaczać cele i terminy. Pamiętaj jednak, że wolontariusz wykonuje swoje zadania w nieodpłatnie, w wolnym czasie. Bądź

elastyczny i otwarty na jego sugestie. Rozliczaj wolontariusza z wykonanych zadań. Podkreślaj rolę jego zaangażowania. Wskazuj w jakim stopniu jego praca przyczyniła się do realizacji ważnego celu.

Motywowanie

Ważnym elementem w pracy wolontariusza jest podtrzymywanie jego motywacji. Można robić to na różne sposoby, w zależności od tego, dlaczego dana osoba znalazła się w naszej organizacji. Aby wybrać właściwy sposób podtrzymywania motywacji u wolontariusza, warto poznać powody, dla których w ogóle się zaangażował i je wzmacniać, a także pokazywać kolejne korzyści ze współpracy z twoją organizacją. Motywować można poprzez nagradzanie, pochwały, ale także poprzez powierzanie bardziej odpowiedzialnych zadań czy pytanie o zdanie w ważnych kwestiach. Dla wolontariuszy, dla których ważne jest zdobywanie wiedzy i doświadczenie dobrą motywacją będzie możliwość uczestniczenia w szkoleniach i warsztatach. Ważne, aby wolontariusz wiedział, że jego praca jest ważna i potrzebna.

Sposoby motywowania wolontariuszy – przykłady:

Zakończenie współpracy z wolontariuszem

Zakończenie współpracy jest bardzo ważnym etapem relacji między organizacją, a wolontariuszem. Przyczyny rozstania mogą być różne- zmiana sytuacji życiowej

wolontariusza, zakończenie projektu, w który zaangażowany był wolontariusz, a także wygaśnięcie motywacji u wolontariusza lub nieporozumienia między nim, a organizacją lub członkami zespołu. Bez względu na przyczynę rozstania zakończenie współpracy powinno przebiec w atmosferze wzajemnego szacunku.

Kończąc współpracę z wolontariuszem:

- jeśli umowa o świadczenie pracy w ramach wolontariatu sporządzona była w formie pisemnej, rozwiązanie tej umowy również powinno przyjąć taką formę;
- podziękuj mu za zaangażowanie i wkład w realizację zadań organizacji;
- podsumuj jego pracę, powiedz o jego osiągnięciach, ale także o tym, co mu się nie udało, zwróć uwagę na umiejętności, które rozwinął;
- powiedz, co zyskała organizacja i jej beneficjenci dzięki współpracy z nim;
- wręcz zaświadczenie o świadczeniu pracy w formie wolontariatu z wyszczególnieniem, jakie zadania realizował;
- zachęć wolontariusza do podzielenia się opinią na temat organizacji. Taki feedback może okazać się bardzo przydatny, przy współpracy z kolejnymi wolontariuszami.

Poza rozmową ewaluacyjną z wolontariuszem przeprowadzoną w cztery oczy, warto podziękować mu też na forum, np.: podczas zebrania zespołu. Jeśli rozstanie wiąże się z zakończeniem większego projektu, w który zaangażowana była większa liczba wolontariuszy, można zorganizować spotkanie poza siedzibą firmy i w ten sposób im podziękować.

Wolontariat zagraniczny

Poza wolontariatem krajowym, istnieje również możliwość odbycia wolontariatu zagranicznego.

Rozwiązań jest kilka:

- workcamp – wolontariat krótkoterminowy – 1 do 5 tygodni – razem z grupą innych wolontariuszy pracujecie nad wspólnym zadaniem – pomoc zwierzętom, sadzenie drzew czy organizacja festiwalu. Jedyne minus to koszty! w przypadku workcamp'u sam/sama musisz opłacić sobie transport, ubezpieczenie, a czasem także wpisowe. Unikaj jednak stron, które oferują płatne pośrednictwo w znalezieniu takiego typu wolontariatu.

- wolontariat średnio i długoterminowy – od 6 miesięcy do 2 lat – większe zaangażowanie, ale i też zdobyte doświadczenia. Zawsze odbywa się w placówce niekomercyjnej. Tutaj już zazwyczaj za nic się nie płaci, a wolontariusze nawet czasem dostają kieszonkowe.
- wolontariat misyjny – współpraca z placówką misyjną, często w dość ciężkich warunkach i na długi okres.

Pamiętaj!

- Przed wyjazdem uzgodnij kwestię ubezpieczenia
- Dowiedz się czy w danym kraju potrzebujesz pozwolenia na pobyt, pozwolenia na pracę czy wizę
- W większości przypadków będziesz musiał/musiła posługiwać się językiem angielskim chociaż na poziomie komunikatywnym
- Większość ofert wolontariatu jest dostępna dla osób powyżej 18. roku życia
- Wolontariusz pracuje zazwyczaj 6-8 godzin dziennie

Więcej na stronie eurodesk.pl lub eurodesk.eu

Dobre praktyki w wolontariacie

Wolontariat w harcerskim stylu

Celem tego działania było pokazanie dobrych praktyk organizacji skautowych i harcerskich, wolontariatu z różnych krańców świata i Polski. w zlocie w Gdańsku wzięło udział blisko 12,5 tys osób, w tym skauci z 16 państw świata. Uczestnicy zlotu mieli okazję nauczyć się następujących umiejętności: praca zespołowa, rywalizacja, działanie na rzecz społeczności i innych. Ponadto, harcerze z wielu stron świata wymienili się dobrymi praktykami.

Cyfrowa aktywizacja Pomorzan

Wolontariat bytowskiego Latarnika Polski Cyfrowej.

Program Polska Cyfrowa Równych Szans to oddolna inicjatywa, której celem jest

wprowadzenie 14 w świat komunikacji cyfrowej oraz usług i treści dostępnych w Internecie dorosłych Polaków z pokolenia 50+, realizowana przez Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji oraz Stowarzyszenie „Miasta w Internecie”. w ramach owego projektu działają tzw. Latarnicy. Ich zadaniem jest zachęcanie przedstawicieli starszego pokolenia do zrobienia pierwszego kroku w Internecie.

„Rodacy Bohaterom. Paczka dla polskiego Kombatanta na Kresach”

Akcja została przeprowadzona przez uczniów IV Liceum Ogólnokształcącym w Łodzi. Dary przez nich zebrane trafiły w ręce ponad 400 polskich rodzin żyjących za wschodnią granicą. Akcję wymyśliło i organizuje wrocławskie Stowarzyszenie Odra – Niemen. od 2010 roku w całym kraju uczniowie zbierają produkty żywnościowe, które następnie jadą na wschód, do Polaków mieszkających głównie na Litwie, Białorusi i Ukrainie. Akcja jest dowodem pamięci o naszych Rodakach, którzy z powodu historycznej zawieruchy pozostali za naszą wschodnią granicą i do dziś pielęgnują na Kresach polską kulturę, żyjąc często w bardzo trudnych warunkach.

„Gorący Patrol”

Jest to program pomocy osobom bezdomnym przebywającym na terenie Lublina. Realizowany jest przez Centrum Wolontariatu w Lublinie przy współpracy z Centrum Duszpasterstwa Młodzieży. Celem programu jest wsparcie osób bezdomnych i towarzyszenie im w wychodzeniu z bezdomności. Odbiorcami są głównie osoby, które nie korzystają z pomocy schronisk.

Ochotnicy warszawscy

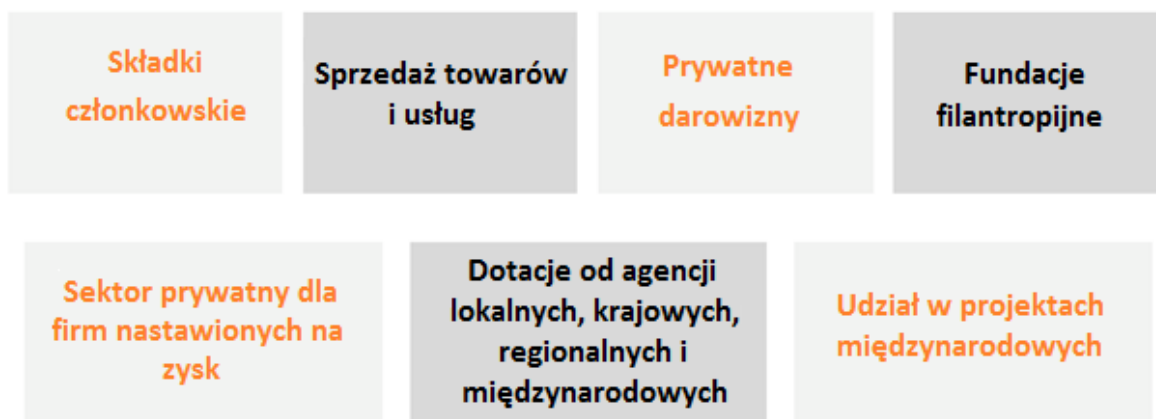
Projekt „**Kto na ochotnika? Wolontariat w szkole**” wspiera warszawskie szkoły w rozwijaniu uczącego, twórczego, ciekawego wolontariatu osadzonego w społeczności lokalnej i inicjowanego przez młodzież. Jest częścią projektu Ochotnicy Warszawscy i realizowany jest we współpracy przez Centrum Edukacji Obywatelskiej oraz m.st. Warszawa. Projekt oferuje szkolenia, warsztaty, spotkania, wizyty studyjne i webinaria skierowane do nauczycielek i nauczycieli. Projekt Ochotnicy Warszawscy sam w sobie ma na celu szerzenie dobrych praktyk stosowanych w wolontariacie, tj. uczy i edukuje na ich temat.

FINANSOWANIE organizacji pozarządowej

Finansowanie NGO jest niezbędne

Organizacje pozarządowe korzystają z różnych źródeł finansowania swoich projektów i programów, operacji, wynagrodzeń i innych kosztów ogólnych. Ponieważ **roczny budżet** organizacji pozarządowej może być **bardzo wysoki**, **działania związane z pozyskiwaniem funduszy** są ważne dla **istnienia, trwałości i sukcesu** organizacji pozarządowych.

Źródła finansowania

1. **Dotacje od lokalnych, stanowych i federalnych agencji** w kraju, w którym działa organizacja pozarządowa.
2. **Udział w projektach międzynarodowych**, finansowanych przez Komisję Europejską (<https://ec.europa.eu/>) lub poza UE z zagranicznych biur lub organizacji wielostronnych utworzonych przez różne kraje, takie jak ONZ, Bank Światowy, Azjatycki Bank Rozwoju itp.
3. Wiele organizacji pozarządowych otrzymuje środki finansowe poprzez **składki członkowskie**, które zazwyczaj są niewielkie.
4. Niektóre **organizacje pozarządowe** w celu uzyskania uzupełniającego finansowania, **sprzedają towary i usługi** zarówno online, jak i w sklepach stacjonarnych.
5. Darowizny od **przedsiębiorstw** lub zaangażowanie w projekty z udziałem tych

przedsiębiorstw.

6. Indywidualni darczyńcy prywatni mogą być znaczącą częścią przychodów. Wiele organizacji pozarządowych polega jednak na **dużej liczbie małych darowizn**, a nie na niewielkiej liczbie dużych darowizn.

Pozyskiwanie funduszy w trybie online

Technologie pozwalają na zbieranie środków finansowych w Internecie w celu dotarcia do większej liczby darczyńców. Płatności można dokonywać na kilka sposobów, zapewniając komfort darczyńcom.

72%

organizacji pozarządowych na całym świecie przyjmuje darowizny online na swojej stronie internetowej

15%

regularnie wysyła wiadomości do darczyńców i zwolenników

Akceptowane metody płatności :

80 % karta kredytowa

47 % PAYPAL

40 % karta debetowa

3 % portfel cyfrowy

Narzędzia online do pozyskiwania funduszy

Creatives Without Borders

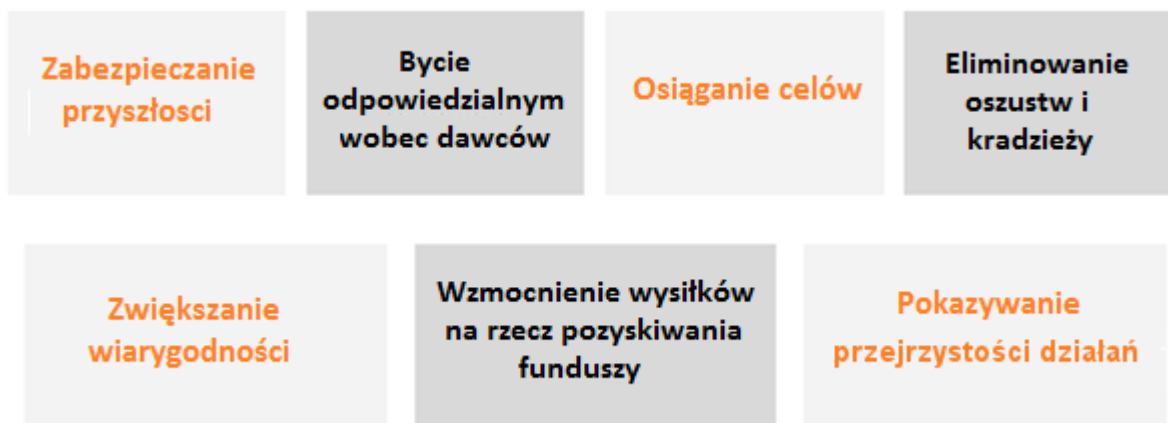
RiteTag

MailChimp

Dlaczego finansowanie jest ważne?

Zacznijmy

- Zgodnie z lokalnymi przepisami i regulacjami w większości krajów, wszystkie zarejestrowane organizacje pozarządowe są zobowiązane do utrzymywania systemu rejestrowania i zgłaszania wszelkiego rodzaju transakcji finansowych dokonywanych przez nie w celu realizacji projektów i prowadzenia ich organizacji.
- Dobrym pomysłem jest utrzymanie „Polityki Finansowej” dla procedur, aby system rachunkowości był skuteczny, przejrzysty i łatwy w zarządzaniu.
- Przygotowanie operacyjnych lub administracyjnych instrukcji dotyczących prowadzenia codziennych transakcji finansowych może być ważnym narzędziem służącym zademonstrowaniu dobrego zarządzania organizacją pozarządową oraz śledzenia wydatków.
- Zazwyczaj Zarząd organizacji pozarządowej wyznacza komitet finansowy w celu opracowania projektu polityki zarządzania finansami, który będzie musiał być zatwierdzony przez wszystkich członków Zarządu.
- Obowiązkiem komitetu finansowego jest aktualizacja instrukcji.
- Cały personel zajmujący się zarządzaniem operacjami finansowymi powinien przestrzegać zasad zawartych w instrukcjach.

Opracowanie polityki finansowej

Wskazane jest postępowanie zgodnie z poniższym schematem w celu opracowania polityki finansowej, tak jak pokazano poniżej:

Dobrą praktyką jest również przestrzeganie siedmiu zasad:

1. Spójność
2. Odpowiedzialność,
3. Przejrzystość
4. Zdolność do działania
5. Integralność
6. Nadzór
7. Standardy rachunkowości

Oprogramowanie księgowe

Istnieje wiele programów do zarządzania organizacją pozarządową. Kilka przykładów:

Tipalti

Zoho Books

FreshBooks

QuickBooks

Xero

OfficeWise

Replicon TimeBill

Avalara

Zamówienia

Wskazane jest sporządzenie szablonu składania zamówień (PO – purchase orders) dla dostawców. Istnieje wiele przykładów dostępnych online.

Zamówienie zakupu musi zawierać co najmniej następujące informacje:

1. Data złożenia zamówienia
2. Nr zamówienia (unikatowy)
3. Nazwa kupującego, adres, dane kontaktowe, numer VAT, numer VAT dostawcy

- (eksportera), nazwa, adres, dane kontaktowe
4. Opis (ilość i charakter towaru, charakter świadczonej usługi)
  5. Data dostawy, miejsce docelowe i przewidywany czas przybycia
  6. Wartość netto zakupionych produktów,
  7. Kwota i stawka podatku VAT
  8. Suma produktów/usług ogółem

Faktury

Gdy organizacje pozarządowe świadczą usługi lub sprzedają produkty, muszą wystawiać faktury. Faktury muszą być wystawiane zgodnie z przepisami dotyczącymi podatku VAT i muszą zawierać co najmniej:

- Data wystawienia
- Numer faktury (niepowtarzalny)
- Kategoria sprzedaży (sprzedaż)
- Nazwa, adres, VAT sprzedającego
- Nazwa, adres, VAT kupującego
- Kwota i stawka podatku VAT
- Suma sprzedanych produktów/usług ogółem
- Opis (ilość i charakter przedmiotu, charakter świadczonej usługi)
- Data świadczenia usługi/dostawy produktów
- Wartość netto sprzedanych produktów

FINANSOWANIE ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

Finansowanie jest niezbędne

Źródła finansowania online i offline

Roczny budżet Organizacji Pozarządowej może być bardzo wysoki, tak więc zbieranie funduszy zapewnia zrównoważony rozwój i sukces. Niektóre źródła finansowania to składki członkowskie, prywatne darowizny, dotacje od agencji, sprzedaż produktów i usług.

Zarządzanie finansami jest ważne

Zacznijmy

W większości krajów wszystkie zarejestrowane Organizacje Pozarządowe muszą utrzymywać system rejestracji transakcji finansowych. Utrzymywanie Polityki Finansowej i przygotowywanie instrukcji operacyjnych mogą być silnymi narzędziami do dobrego zarządzania Organizacją Pozarządową.

Zalety zarządzania finansami

Dlaczego jest ono ważne?

Odpowiedzialność i uczciwość w stosunku do donatorów, osiągnięcie celów, eliminowanie oszustw i kradzieży, zwiększenie wiarygodności, wzmocnienie wysiłków związanych z poszukiwaniem funduszy, przejrzystość.

Narzędzia online

Oprogramowanie finansowe dla zbierania funduszy

Intnieje dużo oprogramowań, umożliwiających utrzymywanie finansów Organizacji Pozarządowej, niektóre z tych programów mają też wersje bezpłatne. Są też aplikacje mobilne i programy dla wykonywania i zarządzania, zbierania funduszy i darowizn.

Zawsze pamiętaj, aby być przejrzystym!

Działalność gospodarcza / Nieodpłatna działalność statutowa / Odpłatna działalność pożytku publicznego – RÓŻNICE

- Dochody z działalności gospodarczej muszą być przeznaczone na działalność statutową organizacji albo na rozwój działalności gospodarczej, natomiast przychód z działalności odpłatnej pożytku publicznego służy wyłącznie prowadzeniu działalności pożytku publicznego (nieodpłatnej lub odpłatnej).
- Organizacje pozarządowe mogą prowadzić działalność gospodarczą również w tym samym zakresie, w jakim prowadzą działalność statutową. Nie może natomiast pokrywać się zakres prowadzonej przez ową organizację działalności gospodarczej i działalności odpłatnej pożytku publicznego.
- Prowadząc działalność gospodarczą, NGO-sy nie mogą korzystać z pracy wolontariuszy, ale mogą z nimi współpracować.
- Organizacje prowadzące działalność gospodarczą są w świetle prawa przedsiębiorcami, w praktyce oznacza to, że w przeciwieństwie do organizacji o nieodpłatnej działalności statusowej, są płatnikami podatku dochodowego od osób prawnych oraz podatku od towarów i usług (VAT). Jest to równoznaczne z koniecznością comiesięcznych lub kwartalnych rozliczeń w Urzędzie Skarbowym oraz corocznym składaniem raportu finansowego do urzędu skarbowego oraz do KRS-u.
- Jeżeli organizacja ma dochód do opodatkowania (nie jest zwolniony i przeznaczony na cele społecznie użyteczne) to trzeba płacić podatek dochodowy od osób prawnych (rozliczać co miesiąc do 20 dnia miesiąca następnego).
- Podjęcie odpłatnej działalności pożytku publicznego nie wymaga rejestracji. Dzięki temu – przy zachowaniu określonych zasad – organizacja może uzyskiwać pieniądze na finansowanie swojej działalności, bez konieczności zgłaszania działalności gospodarczej. Warto mieć na uwadze, że każda organizacja podejmująca odpłatną działalność pożytku publicznego ma obowiązek rachunkowego wyodrębnienia działalności odpłatnej i działalności nieodpłatnej – tak, aby możliwie było określenie przychodów, kosztów i wyników działalności.
- Każda organizacja pozarządowa musi zawrzeć w statucie informacja o tym, że jest prowadzona działalność odpłatna oraz określić jej rodzaj. Muszą mieć również na uwadze, że Pobierane opłaty (wynagrodzenie) od nabywców usług lub towarów (np. od beneficjentów, instytucji, firm) nie może być wyższe od tego jakie wynika z kosztów (bezpośrednich i pośrednich) tej działalności (nie ma marży).

PROMOCJA I SPONSORING

Spraw, aby Twoje NGO było rozpoznawalne!

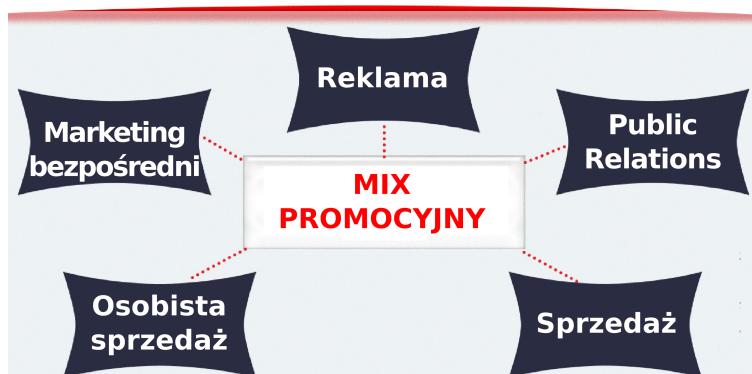
Pierwsze (podstawowe) pytanie brzmi: Jeśli ktoś nie wie, że istniejesz, jak może kiedykolwiek robić z Tobą interesy? Odpowiedzią jest marketing!

Marketing to działalność, zbiór instytucji i procesów tworzenia, komunikowania, dostarczania i wymiany ofert, które mają wartość dla klientów, partnerów i całego społeczeństwa. Obejmuje on koordynację czterech elementów zwanych „4 P” marketingu: Produkt, cena, miejsce i promocja [<https://www.youtube.com/watch?v=sR-qL7QdVZQ>]

Marketing społeczny ma na celu wpłynięcie na zachowanie grupy docelowej, w której korzyści płynące z tego zachowania są zamierzone przez marketera, tak aby przypadły przede wszystkim publiczności lub społeczeństwu w ogóle, a nie marketerowi.

[<https://www.youtube.com/watch?v=YghFsaoHrkl>]

- ELEMENTY MIXU PROMOCYJNEGO -

Marketing internetowy odnoszący się do aspektów kampanii marketingowej opartych na Internecie i poczcie elektronicznej. Może zawierać banery reklamowe, e-mail marketing, optymalizację wyszukiwarek, e-commerce i inne narzędzia. Zwróć uwagę na różnice między marketingiem internetowym a marketingiem tradycyjnym.

[<https://www.youtube.com/watch?v=d4aijRJFOq4>]

Treść jest królem, ale promocja jest królową!

Promocja MIX (mieszana) to różne techniki komunikacji, takie jak reklama, sprzedaż osobista, promocja sprzedaży oraz public relations dostępne dla marketera, które są

łączone w celu osiągnięcia konkretnych celów przedsiębiorczości społecznej.

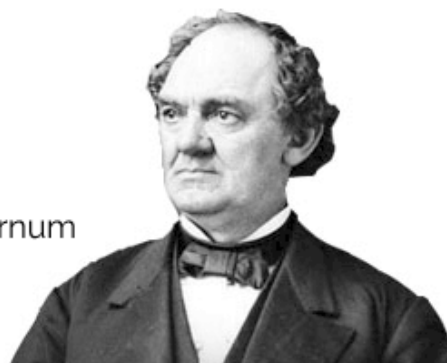
Obejrzyj historię „Wydałem 500 dolarów na promocję na Facebooku i to się stało”.

[<https://www.youtube.com/watch?v=2BBd-TTlai>]

“

Without *promotion*,
something *terrible* happens ..

Nothing! ” - P. T. Barnum

Public Relation (PR) jest formą zarządzania komunikacją, która ma na celu wykorzystanie reklamy i innych nieopłaconych form promocji i informacji w celu wywarcia wpływu na uczucia, opinie lub przekonania na temat organizacji pozarządowej, jej produktów lub usług, lub na wartość produktu lub usługi, lub działania organizacji na rzecz kupujących, potencjalnych klientów lub innych interesariuszy. [<https://www.youtube.com/watch?v=7ptiYPcleM8>]

PROMOCJA

Klienci nie mogą kupić produktu,
jeśli nie wiedzą, że istnieje

4 GŁÓWNE PUNKTY MIXU MARKETINGOWEGO

Marka (branding) jest doświadczeniem klienta reprezentowanym przez zbiór obrazów, symboli graficznych; często odnosi się do symbolu takiego jak nazwa, logo, slogan marki. Marka często zawiera wyraźne logo, czcionki, schematy kolorystyczne, symbole, dźwięk, które mogą być rozwinięte, aby reprezentować ukryte wartości, idee, a nawet osobowość. Konkretnie, czym jest Branding?

[<https://www.youtube.com/watch?v=JKIAOZZritk>]
Rozpoznawanie marki i inne reakcje powstają w wyniku gromadzenia doświadczeń związanych z konkretnym produktem lub usługą, zarówno bezpośrednio związanych z jego wykorzystaniem, jak i poprzez wpływ reklamy, i komentarzy medialnych.

Media społecznościowe to formy komunikacji elektronicznej (takie jak strony internetowe, portale społecznościowe i mikroblogi), za pośrednictwem których użytkownicy tworzą społeczności internetowe w celu wymiany informacji, pomysłów, wiadomości osobistych i innych treści. [<https://www.youtube.com/watch?v=mmf5OJ6KM9Q>] z trzema miliardami użytkowników na całym świecie w 2018 r., niewątpliwie media społecznościowe mają zasięg i narzędzia, aby zapewnić ogromne możliwości dla każdego biznesu, w tym przedsiębiorczości społecznej. Więc pracuj SMART: Test umiejętności i gotowości mediów społecznościowych znajdziesz poniżej. [<http://artof.social/quiz/>]

SEO - Search Engine Optimization. Aby zostać znalezionym online przez potencjalnych klientów, którzy Cię nie znają, konieczne jest zajęcie wysokiego miejsca w wyszukiwarkach internetowych. Zaczyna się to od określenia słów kluczowych i zwrotów, które mogą być użyte do znalezienia Ciebie. . . . a następnie upewniając się, że Twoja strona jest właściwie skonstruowana możesz czerpać korzyści z tych słów. Dziś nie chodzi o to, aby „zrobił się ruch na naszej stronie” - chodzi o to, aby ten ruch był ukierunkowany na nas i był dla nas ważny. Ponownie, celem SEO nie jest zdobycie pierwszego miejsca, ale generowanie skutecznych leadów i wysokiej sprzedaży w Twoim biznesie społecznościowym. Zobacz, co naprawdę ma znaczenie dla SEO. [<https://www.youtube.com/watch?v=P1-3V6UrO3E>]

Sponsorowanie jest kluczem do potężnego marketingu.

Jeśli planujesz hosting projektu, jednym z pierwszych pytań, które często przychodzi Ci do głowy jest to, jak zamierzasz go sfinansować. Jeśli Twoja organizacja pozarządowa nie jest nowa lub ma już ugruntowaną pozycję i znaczący budżet, będziesz musiał szukać gdzie indziej, aby sfinansować swój projekt. Logicznym rozwiązaniem jest poszukiwanie sponsorów.

Znalezienie sponsora to jak próba znalezienia zatrudnienia. Oczekuj, że jak złożysz wniosek to zostaniesz odrzucony lub w ogóle nie otrzymasz odpowiedzi. Nie przejmuj się jednak, istnieją strategie, które możesz wdrożyć, aby Twoja organizacja pozarządowa wyglądała na bardziej atrakcyjnego kandydata, godnego sponsorowania przez firmę X i Y. [https://www.youtube.com/watch?v=2cV_t4CThUQ]

- **Wyróżnij swoją propozycję**

Kiedy szukasz pracy, czy wysyłasz ten sam list motywacyjny do każdej firmy lub organizacji pozarządowej? Jeśli to zrobisz, będziesz miał szczęście, że w ogóle otrzymasz odpowiedź. Twoja propozycja musi wyróżniać się w ten czy inny sposób. Należy pamiętać, że sponsor prawdopodobnie codziennie dokonuje przeglądu propozycji, takich jak Twoja. Dlaczego sponsor powinien wybrać ciebie spośród innych wnioskodawców? [<https://www.socialtables.com/blog/event-planning/storytelling-clients/>]

- **Oferuj zachęty**

Sponsoring jest relacją typu „daj i weź”. Co sponsorzy otrzymują z finansowania Twojego projektu? Umowa może obejmować przekazanie sponsorowi stoiska lub miejsca ekspozycji lub umieszczenie jego logo na banerach promocyjnych i ulotkach projektu. Sponsorzy chcą jak najwięcej za swoje pieniądze. Co jeszcze zamierzasz zrobić, by zapewnić lepszą rozpoznawalność sponsora? [<https://www.socialtables.com/blog/event-planning/increase-sponsor-roi/>]

- **Przyjrzyj się uważnie swoim sponsorom**

Przygotuj się do kontaktu ze sponsorem, do którego wkrótce dotrzesz. Przeanalizuj wszystkie bieżące projekty, w które może angażować się sponsor. Czy są w trakcie wypuszczania nowego produktu, współpracy z inną organizacją pozarządową? Wykorzystaj te sytuacje, włączając sponsorów w jakiejś formie do swojego projektu.

Sponsorzy ostatecznie nie są organizacjami dobroczynnymi.

Chcą czegoś w zamian za sfinansowanie Twojego projektu. Kluczem do sukcesu jest bycie skutecznym komunikatorem i pokazanie w jasny sposób, co sprawia, że Twój projekt warty jest marketingowych pieniędzy sponsora. Przygotuj się i możliwe, że sponsorzy odezwą się do Ciebie. w przeciwnym razie mogą pominąć Twoją propozycję, bez rzucenia na nią okiem.

Pamiętaj: Nie proś o pieniądze od sponsorów, wyobraź sobie, czego chcą!

ZAKŁADANIE ORGANIZACJI POZARZĄDOWEJ W POLSCE

Zasady, procedury zakładania NGO w Polsce

Na pytanie czym jest organizacja pozarządowa w polskim prawie znajdziemy odpowiedź w ustawie Prawo o Działalności Pożytku Publicznego i o Wolontariacie.

W art.3 ust. 2 tej wyżej wymienionej ustawy czytamy:

„Organizacjami pozarządowymi są:

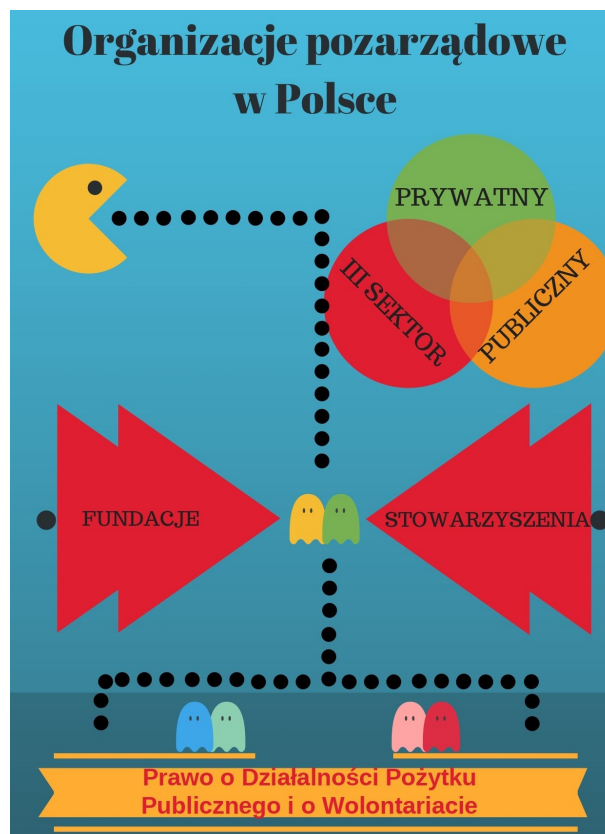
- 1) niebędące jednostkami sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych lub przedsiębiorstwami, instytucjami badawczymi, bankami i spółkami prawa handlowego będącymi państwowymi lub samorządowymi osobami prawnymi,
- 2) niedziałające w celu osiągnięcia zysku osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, w tym fundacje i stowarzyszenia.”

Organizacje pozarządowe stanowią III sektor, obok sektora publicznego i sektora prywatnego. Mówiąc o organizacjach pozarządowych w Polsce najczęściej mamy na myśli stowarzyszenia i fundacje.

„JEŚLI MASZ PRZYJACIÓŁ – ZAŁÓŻ STOWARZYSZENIE.
JEŚLI MASZ PIENIĄDZE – ZAŁÓŻ FUNDACJĘ”

Stowarzyszenia

Stowarzyszenia w Polsce działają w oparciu o ustawę Prawo o Stowarzyszeniach. Zgodnie z zapisami tej ustawy „Stowarzyszenie jest dobrowolnym, samorządnym, trwałym

zrzeszeniem o celach niezarobkowym” (art.2, ust.1)

Kto może założyć stowarzyszenie?

„Stowarzyszenia mogą tworzyć obywatele polscy, mający pełną zdolność do czynności prawnych (osoby, które ukończyły 18 lat i nie są ubezwłasnowolnione) i niepozbawieni praw publicznych” (art. 3 ust. 1). Osoby, które nie ukończyły 18 roku życia mogą zostać członkami stowarzyszenia, ale nie członkami założycielami. Do założenia stowarzyszenia niezbędna jest grupa co najmniej 7 osób, które mają wspólne zainteresowania lub wspólny cel. Wyjątek stanowią stowarzyszenia zwykłe, których nie rejestruje się w KRS, lecz w rejestrze właściwej jednostki samorządu – w tym przypadku wystarczy troje członków założycieli.

Zakładanie stowarzyszenia

Krok 1

Grupa osób, które chcą powołać stowarzyszenie powinna opracować jego statut. Statut to najważniejszy dokument stowarzyszenia. Zawiera informacje o zasadach jego działania, celach i sposobach ich realizacji.

Krok 2

Kolejnym krokiem jest zwołanie zebrania założycielskiego, podczas którego członkowie założyciele przyjmują statut stowarzyszenia.

Przed spotkaniem warto przygotować niezbędne dokumenty:

- 1) wzór statutu;
- 2) listę członków założycieli z danymi: imię i nazwisko, datę i miejsce urodzenia, adres zamieszkania. Każdy członek założyciel potwierdza swoje dane własnoręcznym podpisem. Warto, aby na liście znalazł się także PESEL członków założycieli, ponieważ zdarza się, że KRS tego wymaga, choć nie jest to określone w przepisach. Listę należy sporządzić i podpisać w dwóch egzemplarzach- oba składane są w sądzie;
- 3) wzory uchwał – podczas zebrania założycielskiego podejmuje się następujące uchwały:
  - uchwała o powołaniu stowarzyszenia;

- uchwała o przyjęciu statutu;
- uchwała o wyborze zarządu;
- uchwała o wyborze komisji rewizyjnej;

Przebieg zebrania założycielskiego dokumentowany jest przez protokolanta (sekretarza). W protokole można zamieścić treści poszczególnych uchwał lub dołączyć je, jako załączniki do protokołu. Wszystkie dokumenty powinny zostać sporządzone w trzech egzemplarzach (dwa dla sądu, jeden zostaje w dokumentacji organizacji).

Krok 3

Rejestracja organizacji – za rejestrację stowarzyszenia w KRS odpowiedzialny jest zarząd wybrany podczas zebrania założycielskiego. Jego zadaniem jest skompletowanie niezbędnych dokumentów, wypełnienie formularzy i załączników i złożenie dokumentacji w KRS. Wpis do rejestru stowarzyszeń w KRS jest bezpłatny. Jeśli stowarzyszenie chce prowadzić również działalność gospodarczą, to składa także wniosek do rejestru przedsiębiorców w KRS- ten wpis jest odpłatny.

Fundacje

Podstawa prawna działania- ustawa Prawo o Fundacjach. Fundacja ustanawiana jest przez osoby fizyczne lub osoby prawne w celach społecznie lub gospodarczo użytecznych. Cele te muszą być także publiczne, więc nie można powołać fundacji działającej na rzecz tylko jednej osoby, czy jednej rodziny. Fundację ustanawia się w formie aktu notarialnego lub testamentu. Fundacje w Polsce może powołać zarówno obywatel Polski, jak i innego kraju oraz osoba prawna bez względu na lokalizację siedziby, jednak sama fundacja musi mieć siedzibę na terenie Polski.

Fundacje może powołać jeden fundator lub kilku fundatorów. W oświadczeniu woli wskazuje on cel powołania fundacji oraz składniki majątkowe przeznaczone na jego realizację. Mogą to być pieniądze, papiery wartościowe lub różne przedmioty przekazane na własność fundacji. Podobnie jak w przypadku stowarzyszeń najważniejszym dokumentem regulującym funkcjonowanie fundacji jest jej statut.

Zakładanie fundacji

Krok 1

Ustanowienie aktu fundacyjnego – określenie celów fundacji oraz wysokości funduszu założycielskiego.

Krok 2

Stworzenie statutu i powołanie zarządu – zarząd powoływany jest przez fundatora. On sam może wejść w jego skład. Statut, co do zasady jest sporządzany przez fundatora/fundatorów lub pełnomocnika, ale zdarza się, że w akcie fundacyjnym fundator powierza to zadanie zarządowi fundacji. Statut może on zostać sporządzony przed ustanowieniem aktu fundacyjnego i stanowić jego część lub załącznik, lub zostać stworzony już po ustanowieniu fundacji.

Krok 3

Rejestracja fundacji w KRS – jest to. obowiązek fundatora/fundatorów lub zarządu fundacji.

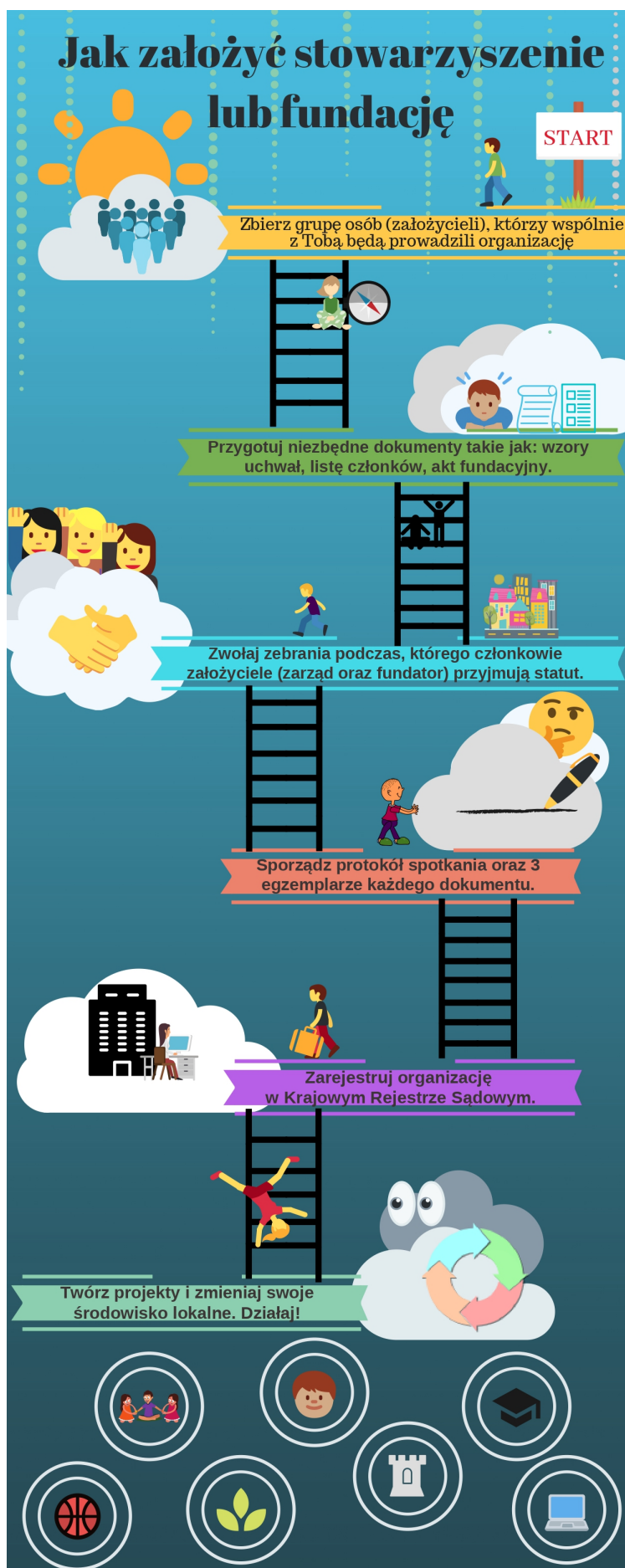
Aby zarejestrować fundację należy wypełnić i złożyć w KRS niezbędne urzędowe formularze (KRS- W20, KRS – WK, KRS- WM – jeśli fundacja jest rejestrowana także w rejestrze przedsiębiorców) oraz złożyć następujące dokumenty:

- oświadczenie o ustanowieniu fundacji (akt notarialny);
- oświadczenie wskazujące właściwego ministra nadzoru, jeśli nie podano go w akcie założycielskim;
- statut fundacji - w trzech egzemplarzach, podpisany przez fundatora
- uchwały o powołaniu władz fundacji
- oświadczenie członków zarządu o adresie do doręczeń - każdy członek zarządu sporządza odrębne oświadczenie.
- dowód dokonania opłaty za wniosek o wpis do rejestru.

Jeśli wniosek o rejestrację fundacji podpisuje i składa fundator niezbędne jest także załączenie do wniosku pisemnej zgody osoby/osób powoływanych do zarządu organizacji. Wszystkie dokumenty składane w KRS muszą być oryginałami lub kopiami potwierdzonymi przez notariusza.

Zarówno stowarzyszenie jak i fundacja otrzymują osobowość prawną w chwili rejestracji organizacji przez KRS. Automatycznie otrzymują także numer NIP i REGON. Muszą jednak złożyć do Urzędu Skarbowego właściwego dla swojej siedziby, formularz z danymi uzupełniającymi – NIP-8.

PRZYDATNE STRONY

Misja, wizja i cele NGO

<https://poradnikprzedsiębiorcy.pl/-wizja-firmy-misja-i-strategia-czym-sie-roznia-i-czy-sa-potrzebne>

<https://publicystyka.ngo.pl/fotografie-organizacji-czyli-o-misji-wizji-celach-w-ngos>

<http://www.semper.org.pl/2016/11/18/misja-wizja-i-strategia-w-organizacji-pozarządowej/>

<http://marfan.pl/misja-i-wizja>

<http://podlaskafederacja.pl/2017/03/22/cele-organizacji-pozarządowych/>

<https://www.fundacjapociecha.pl/o-nas/misja/>

<http://fundacja-umbrella.org.pl/nasza-misja/>

Finansowanie NGO

<https://poradnik.ngo.pl/finanse>

<https://poradnik.ngo.pl/ksiegowosc-w-ngo>

<https://portalngo.pl/>

<https://www.impactguru.com/blog/fundraising-vs-crowdfunding>

http://www.lefthand.pl/pl/subsites/dla_stowarzyszen/

<https://zrzutka.pl> lub <https://pomagam.pl>

Promocja i sponsoring w NGO

<https://publicystyka.ngo.pl/jak-ngo-radza-sobie-z-marketingiem>

<https://poradnik.ngo.pl/content-marketing-w-ngo>

<https://marketingdla ludzi.pl/jak-ngo-wykorzystuja-potencjal-internetu/>

<http://fundacjaglosniej.pl/pr-marketing-ngo/>

https://brief.pl/dzialania_marketingowe_w_ngo/

Zakładanie i wsparcie dla NGO

<https://poradnik.ngo.pl/jak-zalozyc-fundacje-stowarzyszenie>

<https://faoo.pl/projekty/kwartalnik-3-sektor/>

www.techsoup.pl/

Publikacja sfinansowana z funduszy Komisji Europejskiej w ramach programu Erasmus+
Publikacja została zrealizowana przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej. Publikacja odzwierciedla jedynie stanowisko jej autorów i Komisja Europejska oraz Narodowa Agencja Programu Erasmus+ nie ponoszą odpowiedzialności za jej zawartość merytoryczną.

PUBLIKACJA BEZPŁATNA.

Projekt współfinansowany w ramach programu Unii Europejskiej „Erasmus+”

